

FÒRUMS

LA GREU SEQUERA DEL 2007 VA IMPULSAR LA NOVA POLÍTICA HÍDRICA I LA CONSCIENCIACIÓ CIUTADANA

Les noves inversions augmenten la qualitat i disponibilitat de l'aigua

La xarxa de subministrament en alta de la zona dels rius Ter i Llobregat assoleix el 98% d'eficiència i és líder en l'objectiu d'evitar fugues a les xarxes gràcies a les millors fetes

Enric Tintoré

Des de la greu sequera que va afectar Catalunya el 2007, quan encara no estava en funcionament la planta dessalinitzadora del Prat de Llobregat, s'ha

desenvolupat una intensa tasca, en diversos fronts, per incrementar la garantia de subministrament d'aigua en quantitat i qualitat per ciutadans, empreses i regadius. Tret d'en alguns municipis de l'interior de Catalunya pot afirmar-se que es disposa de més recursos per fer front a problemes eventuais derivats d'una meteorologia adversa. Aquesta és la principal conclusió de les Trobades a La Vanguardia que s'han fet aquesta setmana per analitzar el subministrament i la qualitat de l'aigua.

En les Trobades a La Vanguardia han participat Jordi Agustí, director de l'Agència Catalana de l'Aigua; Antoni Guil, alcalde de Montmeló; Neus Lloveras, alcaldessa de Vilanova i la Geltrú; Abel Marín, catedràtic emèrit de la facultat de Farmàcia i Alfredo Gutiérrez, director general d'Aigües Ter Llobregat (ATLL), Concessionària de la Generalitat de Catalunya SA, juntament amb Pere Guardiola, director general comercial del Grup Godó, que va exercir d'amfitrió.

El sistema Ter-Llobregat, que incorpora també les plantes dessalinitzadores del Prat i de Tordera, que subministra aigua al 80% de la població de Catalunya, fonamentalment de l'àrea metropolitana i de les zones del litoral central, disposa en aquests moments de les infraestructures necessàries per garantir un subministrament d'aigua adequat als usuaris, afirma el director general, Alfredo Gutiérrez.

“Les inversions per al manteniment de les infraestructures actuals –afegeix– són permanents. De cara al futur, tot i això, hi haurà necessitat d'inversions addicionals per poder tractar progressivament

més aigua i per augmentar-ne la capacitat de gestió”.

“La inversió en la dessalinitzadora del Prat –afegeix Alfredo Gutiérrez– va ser una obra fonamental per incrementar les garanties de subministrament d'aigua potable a la població. És una infraestructura de reserva necessària”. Jordi Agustí afegeix: “Encara que els anys hidrològicament bons no s'utilitzi a ple rendiment, és imprescindible tenir-la en condicions adequades de funcionament perquè opera com una roda de recanvi en el cas que arribin anys secs”.

La planta dessalinitzadora del Prat de Llobregat en aquests dies, per exemple, ha elevat fins al 30% la capacitat de funcionament perquè les reserves d'aigua del sistema de pantans de les conques Ter-Llobregat han baixat per sota del 75%, després d'un any hidrològic –d'octubre a octubre– que ha estat més sec. “Aquesta és una mesura de precaució, per garantir a llarg termini el subministrament d'aigua a Catalunya, que respon a les normes de prevenció adoptades al seu dia arran de la greu sequera que va afectar el país l'any 2007”, explica Jordi Agustí.

Avui dia, davant el pitjor dels escenaris possibles, amb una sequera més greu de la que es va patir el 2007, el dèficit hídric de Catalunya seria de 60 hectòmetres cúbics a l'any, un terç del que hi havia llavors. “El cert –diu Jordi Agustí– és que estem molt més ben preparats per fer front a una eventual sequera. Es pot dir que el subministrament d'aigua està garantit en qualitat i quantitat a gairebé tot Catalunya gràcies a la visió de futur que es va tenir al seu dia per pla-

nificar adequadament la gestió de l'aigua al país”.

Alfredo Gutiérrez afegeix que han estat fonamentals les actuacions de tots els actors, des d'empreses concessionàries fins a ajuntaments, per reduir les pèrdues d'aigua a través de les canalitzacions –tan sols el 2% a la xarxa d'ATLL– i

ANTONI GUIL
Alcalde de
Montmeló
ANA JIMÉNEZ

ABEL MARÍN
Catedràtic emèrit
de la Facultat de
Farmàcia de la UB
ANA JIMÉNEZ

NEUS LLOVERAS
Alcaldesa de
Vilanova i la Geltrú
ANA JIMÉNEZ

per optimitzar-ne la gestió, així com també ho és la gran consciència de ciutadans i d'empreses per consumir de manera més responsable. En aquests moments, Catalunya és una de les zones d'Europa on hi ha un menor consum per habitant i any. Hi ha un abans i un després de la greu sequera del 2007, ja que va fer reflexionar seriosament tothom: autoritats i ciutadans.

Jordi Agustí ressalta la bona qualitat de l'aigua dels rius, inclosos el Besòs i el Llobregat. En l'assoliment d'aquest objectiu ha estat determinant la política de vigilància i control dels abocaments contaminants, les accions de descontaminació de pous i aqüífers, així com l'impuls per a la construcció de depuradores. Hi ha un total de cinc-centes depuradores d'aigua funcionant que inclouen el 96% de la població de Catalunya. Reconeix, tot i això, que a l'interior del país hi ha municipis que no estan connectats a grans xarxes i que tenen captacions vulnerables. "En aquest aspecte -diu- queda molt per fer".

En el control del subministrament i distribució de l'aigua convergeixen diverses administracions. Per llei són els ajuntaments els responsables de garantir el subministrament d'aigua potable a tots els ciutadans del municipi, bé directament o a través de concessions administratives a empreses, i és el Departament de Salut de la Generalitat l'administració encarregada de controlar la qualitat de l'aigua potable.

La Generalitat, al seu torn, a través d'ATLL per a les conques Ter-Llobregat, assumeix la responsabilitat que l'aigua arribi en condicions de potabilitat adequada als dipòsits de capçalera dels municipis perquè, a partir d'aquí, aquests gestionin el servei als ciutadans. Aquest procés de potabilització i distribució fins als dipòsits municipals es coneix com a servei d'abastament "en alta", mentre que la distribució des d'aquests dipòsits fins a l'usuari final -el ciutadà- es denomina servei d'abastament "en baixa".

L'ACA, per la seva part, és el regulador de la gestió d'ATLL en aquesta zona i també qui fixa la tarifa de l'aigua en alta.

A través d'un sistema de gestió intel·ligent, que s'actualitza i es millora de manera permanent, l'ACA controla tot el procés de subministrament en quantitat i qualitat d'aigua als ajuntaments, du a terme 6.400 controls anuals, analitza un total de 59.000 paràmetres, i coneix en cada moment

l'aigua que hi ha a cada font de subministrament, les previsions de demanda i la millor manera d'atendre-les.

"La gent no coneix en profunditat tot l'esforç tecnològic, econòmic i humà que hi ha darrere de l'aigua potable que surt quan obre l'aixeta. Estem sempre en alerta per prevenir i fer front a qualsevol eventualitat", afirma Alfredo Gutiérrez, director general d'Aigües Ter Llobregat, empresa que té la concessió de la gestió i explotació de l'aigua del Ter, del Llobregat, de les plantes potabilitzadores i de les dues dessalinitzadores -la del Prat i la de Tordera- i que dona servei a un conjunt d'ajuntaments que, encara que inclouen un terç del territori, engloben el 80% dels ciutadans de Catalunya.

Abel Mariné, catedràtic emèrit de la Facultat de Farmàcia, recalca que, encara que no siguem conscients d'això, poder disposar d'aigua potable de qualitat és un gran privilegi. "M'agradaria" recordar

ALFREDO GUTIÉRREZ

"Darrere de l'aigua potable que surt de l'aixeta hi ha un enorme esforç econòmic, tecnològic i humà que es desconeix"

JORDI AGUSTÍ

"La garantia de subministrament d'aigua s'ha incrementat un 30% a la zona més poblada del país"

ABEL MARINÉ

"És clau planificar adequadament la gestió de l'aigua perquè és un bé escàs i ho serà més pel canvi climàtic"

NEUS LLOVERAS

"La garantia de subministrament d'aigua inclou la necessitat de mantenir el servei a tots aquells que no poden pagar-lo"

ANTONI GUIL

"Les inversions per garantir la disponibilitat d'aigua han evitat la deslocalització d'empreses de la zona"

-diu-, en aquests dies en què es beu tanta aigua embotellada, que l'aigua de l'aixeta és bona per a la salut i fins i tot diria que recomanable pels minerals que porta. És cert que a la gent li disgusta el gust de clor, però cal tenir present que aquesta és la millor garantia que està desinfectada. El clor residual s'ha de mantenir al llarg de tota la xarxa per evitar el risc de contaminació. Per eliminar el gust de clor, en qualsevol cas, n'hi ha prou amb deixar airejar una mica l'aigua abans de beure-la".

"És importantíssim -afegeix el professor- analitzar el problema de l'aigua amb visió de futur perquè és un bé cada vegada més escàs, com a conseqüència del canvi climàtic, i aquest fet exigeix una acurada política de planificació i, així mateix, de lluita contra els elements contaminants. A Catalunya tenim dues institucions universitàries importants que estudien els problemes de l'aigua: l'Institut Català de Recerca de l'Aigua (ICRA),

al Campus de la Universitat de Girona, i l'Institut de Recerca de l'Aigua de Barcelona."

"Els ajuntaments -segons destaca Neus Lloveras- tenim una especial preocupació per l'aigua. La garantia de subministrament, per nosaltres, també inclou la necessitat de continuar mantenint el servei obert als qui no poden pagar-la com a conseqüència de la seva insuficiència d'ingressos. Cada vegada són més les persones que es troben en aquesta situació". En aquest sentit destaca l'aposta del seu municipi per introduir una nova mesura: la dels comptadors solidaris.

Els dos alcaldes coincideixen que des dels ajuntaments cal donar garantia de continuïtat en el subministrament d'aigua de qualitat, la qual cosa exigeix disposar de prou dipòsits de reserva, així com la garantia de pressió i el manteniment de la xarxa, ja que l'aigua va lligada al benestar dels ciutadans i al desenvolupament econòmic dels municipis.

En el cas de Vilanova i la Geltrú es va decidir establir un contracte de subministrament amb ATLL perquè els aqüífers eren insuficients i, a partir d'aquí, es va crear una empresa municipal per a la gestió integral de l'aigua. En el cas de Montmeló, en canvi, com que és una localitat que està situada entre dos rius, es combina el subministrament d'ATLL amb els aqüífers propis i és el mateix ajuntament qui gestiona directament el servei.

L'alcalde de Montmeló, igual com l'alcaldesa de Vilanova i la Geltrú, destaca el triple compromís del seu ajuntament amb la qualitat, el cabal i la pressió de l'aigua de la xarxa. Antoni Guil afirma que per això "ha estat fonamental disposar d'una xarxa de distribució totalment modelitzada, gràcies a l'ús de les noves tecnologies."

Subratlla també la importància de les inversions fetes per garantir la disponibilitat de l'aigua i evitar amb això la deslocalització d'empreses de la zona".

Per donar garantia de continuïtat i qualitat en el subministrament d'aigua, Alfredo Gutiérrez ressalta que és totalment imprescindible aplicar permanentment una visió de futur i, així, avançar-nos a les necessitats. "Sens dubte -diu- aquest és un esforç compartit per tots els actors, des de les administracions a les empreses gestores, i també pels usuaris."

ALFREDO GUTIÉRREZ
ZAVALA
Director general
d'ATLL

ANA JIMÉNEZ

JORDI AGUSTÍ
Director de
l'Agència Catalana
de l'Aigua

ANA JIMÉNEZ